

En röd dag och tåg på gatorna

Berättelse

Den 1 maj är en helgdag i Sverige. Man säger ofta "röd dag" om en helgdag. På en röd dag är många arbetsplatser, skolor och butiker stängda. Många människor är lediga.

Om du är ny i Sverige kan du märka det på ett enkelt sätt. Bussar och tåg är en del av kollektivtrafiken. På en röd dag kan kollektivtrafiken gå mer sällan. Den går ofta som på en söndag. Det är ett tecken på att det är en helgdag.

Första maj är en röd dag i Sverige sedan år 1939. Dagen kallas också internationella arbetarrörelsens dag. Den firas i många länder, inte bara i Sverige.

Varför finns den här dagen? För länge sedan arbetade många människor väldigt många timmar varje dag. Ett viktigt krav var en arbetsdag på åtta timmar. Den 1 maj 1890 gick människor i flera länder ut på gatorna för att visa det kravet. Samma dag hölls också de första demonstrationerna i Sverige, på omkring 18 platser i landet.

I dag är första maj både en ledig dag och en demonstrationsdag. Fackföreningar och vissa partier ordnar tåg på gatorna. Människor går tillsammans och håller tal.

Det är lätt att blanda ihop två dagar. Dagen före, den 30 april, firar man valborgsmässoafton (Valborg). Då tänder man stora brasor och sjunger om våren. Det är en helt egen tradition och inte samma sak som första maj.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
helgdag	en fri dag, ofta kallad "röd dag"
röd dag	vardagligt ord för en helgdag
ledig	när man inte behöver arbeta eller gå till skolan
stängd	inte öppen; man kan inte gå in
kollektivtrafik	bussar, tåg och tunnelbana som många åker med
krav	något man vill ha och ber om
arbetsdag	de timmar på en dag som man arbetar
demonstration	när många människor går tillsammans för att visa vad de vill
tåg (av människor)	en lång rad av människor som går tillsammans
tal	när en person står och pratar inför många människor

Läsförståelsefrågor

---

1. Vad betyder "röd dag" i texten?
  1. En dag då man målar saker röda.
  2. En helgdag då många är lediga och mycket är stängt.
  3. En dag då alla butiker har extrapris.
2. Hur kan en ny person i Sverige märka att det är en helgdag?
  1. Bussar och tåg kan gå mer sällan, ofta som på en söndag.
  2. Det blir alltid varmare ute.
  3. Alla affärer har öppet hela natten.
3. Vilket var ett viktigt krav den 1 maj 1890?
  1. Billigare mat.
  2. En arbetsdag på åtta timmar.
  3. Fler röda dagar på sommaren.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Första maj har varit en röd dag i Sverige sedan 1939.
  2. Valborg och första maj är samma dag.
  3. Första maj firas bara i Sverige.
5. Vad gör man på valborgsmässoafton den 30 april? Svara med egna ord.

Diskussionsfrågor

- Vilka helgdagar (röda dagar) finns där du kommer ifrån? Vad firar man då?
- Hur märker man att det är en helgdag på den plats där du bor? Är butiker och bussar annorlunda?
- Den 1 maj är många lediga. Vad gör du helst på en ledig dag?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en helgdag som är viktig där du kommer ifrån. Vad heter dagen och vad gör man?